29/06/2019

Ποιά λόγια άξια να βρει κανείς για να εγκωμιάσει τους Πρωτόθρονους των Αποστόλων;

/ Ορθόδοξες Προβολές

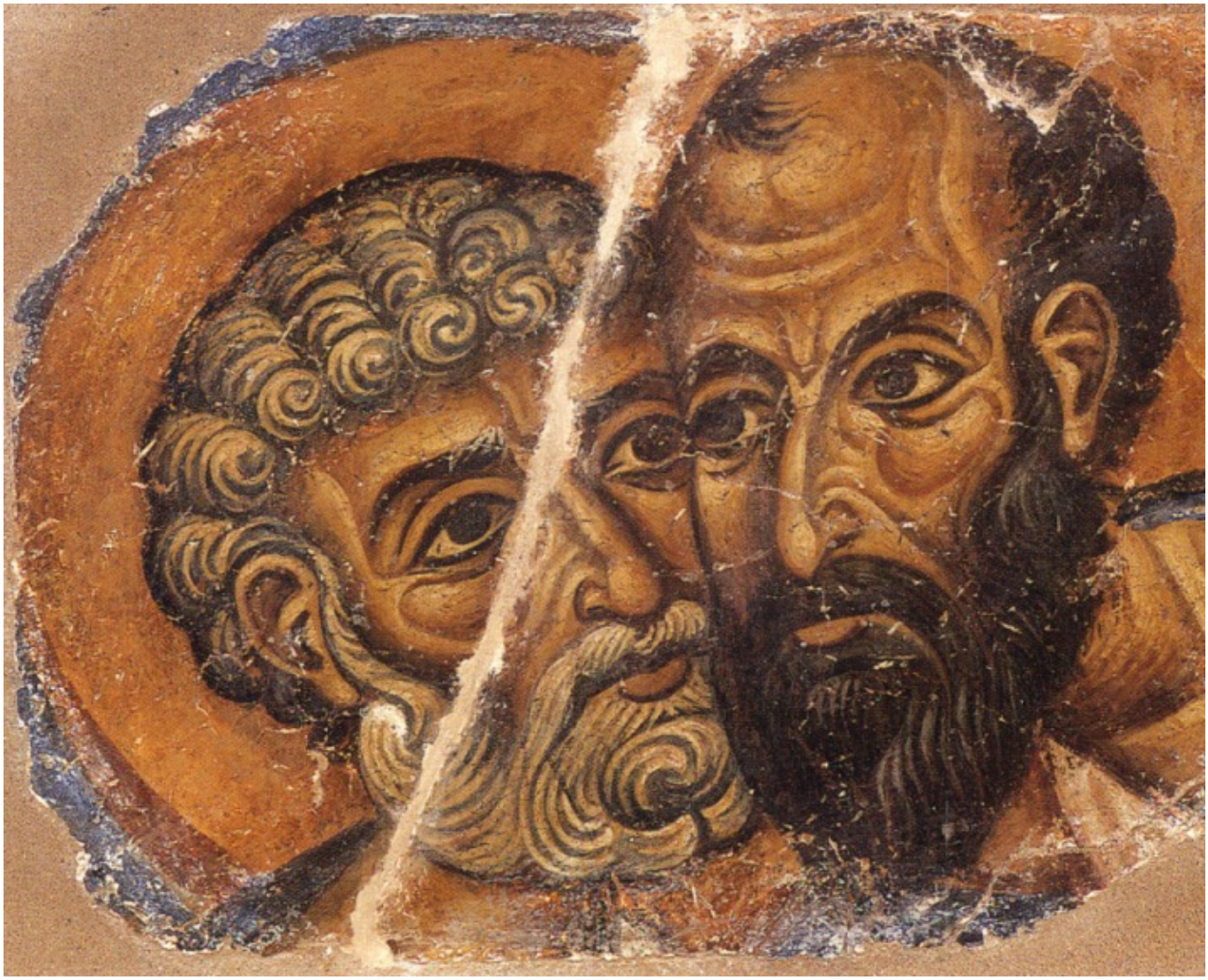

Ο Ιούνιος σημαδεύεται πάντοτε από την πανέορτη μνήμη των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, που τιμάται από την Εκκλησία μας στις 29 του, μετά μάλιστα από νηστεία προς τιμήν των Πρωτοκορυφαίων.

Η 29η Ιουνίου δεν είναι, βεβαίως, η ημέρα, κατά την οποία μαρτύρησαν οι δύο στύλοι της Εκκλησίας, αλλά η ημέρα, κατά την οποία, το έτος 258, ο Πάπας Σίξτος ο Β’ μετακόμισε τα πανίερα λείψανά τους στην Κατακόμβη του Αγίου Σεβαστιανού της Ρώμης. Έκτοτε η ημέρα αυτή, ως ημέρα κοινής τιμής και για τους δύο Αποστόλους, επισκίασε την ημέρα του μαρτυρίου του καθενός, κι έτσι, από χρόνους αρχαίους ήδη, η Εκκλησία τιμά τον Πέτρο και τον Παύλο μαζί. Κι όχι μόνο

με κοινή ημέρα γιορτής, μα και με περίοδο νηστείας κοινή και για τους δύο.

Η νηστεία μάλιστα αυτή, ας σημειώσουμε παρενθετικά, κατά την οποία καταλύουμε και ψάρι τα Σαββατοκύριακα -κατά την αυστηρότερη παράδοση- ή όλες τις ημέρες της εβδομάδας εκτός από Τετάρτη και Παρασκευή -κατά την επιεικέστερη, αρχίζει τη Δευτέρα μετά την Κυριακή των Αγίων Πάντων και λήγει την 28η Ιουνίου. Έτσι, όμως, εάν το Πάσχα συμπέσει την 3η Μαΐου ή αργότερα, νηστεία των Αγίων Αποστόλων δεν γίνεται. Μάλιστα στην Κρήτη υπολογίζουν τη διάρκεια της λέγοντας: «Όσες 'πομένουν τ' Απριλίου [ήμερες, δηλαδή, μετά από το Πάσχα] και τρεις από το Μάη». Τους τιμά και με εικόνες που τους εικονίζουν και τους δύο μαζί, είτε αγκαλιασμένους σε αδελφικό ασπασμό Χριστού, είτε να κρατούν στα χέρια τους συμβολικά την Εκκλησία στο σχήμα ενός βυζαντινού ναΐσκου, τονίζοντας έτσι την ενότητα της Πίστεως και την ενότητα της Εκκλησίας, η οποία αποτελέστηκε κυρίως από δύο διαφορετικά στοιχεία: τον παλαιό Ισραήλ (τους Εβραίους), προς τον οποίο και κατά κύριο λόγο στράφηκε το ιεραποστολικό έργο του Πέτρου, και τα Έθνη (τους ειδωλολάτρες), που υπήρξαν αντίστοιχα το κατεξοχήν αντικείμενο της ιεραποστολής του Παύλου. Επίσης, με Ναούς κοινούς και για τους δυο, και με ύμνους κοινούς, όπως αυτούς του Εσπερινού της γιορτής τους.

Ποιά λόγια άξια να βρει κανείς για να εγκωμιάσει τους Πρωτόθρονους των Αποστόλων; Τί σχέδια και τί πλουμίδια του λόγου να επιστρατεύσει; Τί είδους άνθη ποιητικά να δρέψει και να τους τ' αφιερώσει; Τί μπορεί να σταθεί άξιο για έναν Πέτρο, που ομολογώντας ότι ο Κύριος μας είναι «ο Χριστός, ο Υιός του Θεού του ζώντος» φανέρωσε την πέτρα την ασάλευτη, που πάνω της είναι θεμελιωμένη και βασίζεται η Πίστη η αληθινή των σωζόμενων, κι έγινε έτσι και ο ίδιος ταυτόχρονα η πρώτη πέτρα του πνευματικού οικοδομήματος της Εκκλησίας; Τί μπορεί να σταθεί άξιο για να υμνήσει «τα κατά πόλιν δεσμά και τας θλίψεις» ενός Παύλου, «τους κόπους, τους μόχθους, τας αγρυπνίας… τους ραβδισμούς, τους λιθασμούς, την περίοδον, τον βυθόν, τα ναυάγια» που υπέμεινε «ίνα κόσμον κερδίση εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω» του, όπως η μούσα του Αγίου Ανδρέα, Αρχιεπισκόπου Κρήτης, διερωτάται;

Πώς να υμνήσεις το «Στόμα των Αποστόλων», που «επήρε την φωνήν αυτού και απεφθέγξατο» (Πράξ. 2: 14) μπροστά στο πλήθος την ημέρα της Πεντηκοστής, και όσοι άκουσαν αυτό το πρώτο άγιο κήρυγμα του το θεόφθογγο, «κατενύγησαν τη καρδία» και βαπτίσθηκαν «και προσετέθησαν τη ήμερα εκείνη ψυχαί ώσει τρισχίλιαι» στην Εκκλησία; (Πράξ. 2: 41). Πώς να υμνήσεις τον θεόκλητο «Διδάσκαλο των Εκκλησιών», που «τοις πάσι γέγονε τα πάντα, ίνα πάντως τινάς σώση»; (Α' Κορ. 9: 22).

Τί να θυμηθείς πρώτο από τον Πέτρο και να το εγκωμιάσεις; Τον ενθουσιασμό; Την ταπείνωση; Τα σωτήρια και λυτρωτικά πικρά δάκρυα της μετανοίας μετά το τρίτο εκείνο «ουκ οίδα τον άνθρωπον»; Την τέλεια μετά ταύτα αφοσίωση στον Θεάνθρωπο και την τριπλή ομολογία της αγάπης προς Αυτόν, για την οποία και άκουσε από το στόμα Του το «βόσκε τα αρνία μου» και «ποίμαινε τα πρόβατα μου»; Τη θεόσοφη διδασκαλία του τη θησαυρισμένη στις δύο Καθολικές Επιστολές του, ή το πανάγιο μαρτύριο του υπέρ του Χριστού στην «Αιωνία Πόλη», όπου πότισε με το άλικο αποστολικό αίμα του το νεόφυτο δένδρο της Εκκλησίας των Ρωμαίων;

Τί ν' αναλογισθείς πρώτο από τον Παύλο και να το εξυμνήσεις; Τον ένθεο ζήλο με τον οποίο περιόδευσε κατ' επανάληψη, με άπειρους κινδύνους, κακουχίες, στερήσεις και προβλήματα, όλη τη Μεσόγειο, ευαγγελιζόμενος στους λαούς της την εν Χριστώ σωτηρία; Την υπομονή του στον «σκόλοπα»(αγκάθι) που του χάρισε ο Θεός για να τον «κολαφίζει»(ταλαιπωρεί) ισοβίως; Την παρρησία του ενώπιον των αρχόντων του κόσμου τούτου; Την ευγένειά του που τον έκανε να σέβεται ακόμα και τον παρανομούντα Αρχιερέα των Ιουδαίων; Το βάθος το απύθμενο της ταπεινοφροσύνης του, εξαιτίας της οποίας, καθώς αναθυμάται τον καιρό που ήταν πολέμιος της Εκκλησίας, ονομάζει τον εαυτό του «έκτρωμα» και «ελάχιστο των Αποστόλων» και φθάνει να λέει «ουκ ειμί ικανός καλείσθαι Απόστολος, διότι εδίωξα την Έκκλησίαν του Θεού»; Την προσοχή του και το ανύσταχτο ενδιαφέρον του και την πατρική του αγωνία για τον πνευματικό καταρτισμό των πιστών και τη στήριξη των κατά τόπους Εκκλησιών, που μαρτυρούνται τόσο χαρακτηριστικά από το: «τριετίαν νύκτα και ημέραν ουκ επαυσάμην μετά δακρύων νουθετών ένα έκαστον» κι από το τρυφερότατο εκείνο: «τεκνία μου, ους πάλιν ωδίνω, άχρις ου μορφωθή Χριστός εν υμίν» (Γαλ. 4: 19) μέχρι το τόσο υπεύθυνο: «η επισύστασίς μου η καθ' ημέραν, η μέριμνα πασών των Εκκλησιών»; (Β' Κορ. 21: 28). Την τέλεια αγάπη του που τον έκανε να λέει το ανεπανάληπτο εκείνο: «Τίς ασθενεί και ουκ ασθενώ; τίς σκανδαλίζεται και ουκ εγώ πυρούμαι;» (Β' Κορ, 21: 29). Την εργατικότητά του και τη λεπτότητα της ψυχής του, που τον έκαναν, παρά τα μεγάλα βάρη του αποστολικού του έργου, να μετέρχεται και την ταπεινή τέχνη

του σκηνοποιού, για να προσπορίζεται εξ ιδίων «τροφάς και σκεπάσματα», χωρίς να επιβαρύνει κανέναν και να μη δίδει βάρος σε κανέναν; Την αφιλαργυρία του, που τον έκανε να λέει με σεμνότητα: «αργυ-ρίου ή χρυσίου ή ιματισμού ουδενός επεθύμησα»; Ποιά του αρετή και ποιό του χάρισμα να φέρεις πρώτο στη θύμησή σου; Σταματάς μόνο στην τελευταία του θυσία, το επιστέγασμα όλων των ατέλειωτων, των ασταμάτητων διά βίου θυσιών του υπέρ του Χριστού, τη θυσία του αίματός του κάτω από το ξίφος του Νέρωνα, και παραιτείσαι από τα άλλα , ευλαβούμενος το ύψος του θειοτάτου ανδρός!...

Με τέτοια δεδομένα ο λόγος κατά φυσική ακολουθία πρέπει να δοθεί στον άγιο της Εκκλησίας υμνογράφο, που εκφράζει τη φωνή και τη συνείδηση του ιερού Σώματος Της, για να κατακλείσει αυτός τις φτωχές και ανάξιες τούτες γραμμές με το ιδιόμελο του Ν’ ψαλμού του Όρθρου της εορτής:

«Πέτρε κορυφαίε των ενδόξων Αποστόλων, η πέτρα της Πίστεως, και Παύλε θεσπέσιε, των αγίων Εκκλησιών ο ρήτωρ και φωστήρ, τω θείω θρόνω παριστάμενοι, υπέρ ημών πρεσβεύσατε».

(Μητροπολίτου Προικοννήσου Ιωσήφ, «Οσμή ζωής», εκδ. Άθως)